

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

6–10. mart 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Mart 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 10. 3. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.861,59	-4,55%	-9,34%
Dow Jones Industrial	SAD	31.909,64	-4,44%	-3,81%
NASDAQ	SAD	11.138,89	-4,71%	-15,16%
Dax 30	Nemačka	15.427,97	-0,97%	14,77%
CAC 40	Francuska	7.220,67	-1,73%	16,33%
FTSE 100	Velika Britanija	7.748,35	-2,50%	9,15%
NIKKEI 225	Japan	28.143,97	0,78%	9,55%
Shanghai Composite	Kina	3.230,08	-2,95%	-2,00%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	3,08%	-11,9	346,3
	10y	2,50%	-20,7	223,0
Francuska	2y	3,21%	-9,1	353,7
	10y	3,01%	-18,4	226,7
Španija	2y	3,29%	-9,9	329,1
	10y	3,54%	-11,7	227,5
Italija	2y	3,57%	-12,2	336,2
	10y	4,31%	-21,1	241,3
UK	2y	3,64%	-5,7	229,1
	10y	3,64%	-20,9	211,7
SAD	2y	4,59%	-27,0	289,3
	10y	3,70%	-25,4	171,5
Kanada	2y	3,95%	-27,1	240,5
	10y	2,99%	-35,2	105,5
Japan	2y	-0,03%	0,9	0,3
	10y	0,40%	-10,1	20,9

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0669	0,41%	-2,92%	USD/EUR	0,9373	-0,41%	3,01%
EUR/GBP	0,8846	0,00%	5,42%	USD/GBP	0,8292	-0,41%	8,61%
EUR/CHF	0,9803	-1,62%	-4,14%	USD/CHF	0,9188	-2,02%	-1,26%
EUR/JPY	143,75	-0,61%	12,64%	USD/JPY	134,74	-1,01%	16,04%
EUR/CAD	1,4720	1,89%	4,84%	USD/CAD	1,3798	1,47%	8,02%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,40%	0,3	297,9	4,55%	0,0	450,0	3,93%	0,0	348,2	0,94%	1,6	164,7
1M	2,63%	7,9	317,9	4,86%	15,2	456,2	4,07%	5,7	339,5	0,94%	-0,1	165,6
3M	2,98%	12,9	348,3	5,12%	18,0	465,5	4,22%	3,7	335,9	0,92%	3,7	163,1
6M	3,45%	9,2	387,2	5,39%	18,9	464,6	4,44%	5,4	323,5	0,64%	4,5	135,2
12M	3,95%	12,7	424,6	5,56%	15,5	441,5	4,67%	7,3	310,0	0,08%	3,2	79,7

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	3,00*	0,50	16. 3. 2023.	4. 5. 2023.	3,00
Federalne rezerve SAD	4,50–4,75	0,25	1. 2. 2023.	22. 3. 2023.	4,75–5,00
Banka Engleske	4,00	0,50	2. 2. 2023.	23. 3. 2023.	4,25
Banka Kanade	4,50	0,25	25. 1. 2023.	12. 4. 2023.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,00	0,50	15. 12. 2022.	23. 3. 2023.	1,50

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 3,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,41% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0525 do 1,0701 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0545 do 1,0685 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom nedelje dolar je oslabio prema evru, nakon govora člana ECB-a i guvernera austrijske centralne banke Holcmana, u kome je naveo da se zalaže za povećanje kamatnih stopa na svakom sastanku za po 50 b.p. do jula ove godine, kao i da ECB treba da bude još agresivnija kada je u pitanju smanjenje bilansa stanja. Na jačanje evra uticali su i podaci za industrijske porudžbine u Nemačkoj, koje su bile iznad očekivanja, mada su podaci pokazali da je veliki udeo u takvom rezultatu imala kategorija *ostala vozila*, koja je jako volatilna. Pažnja investitora ove nedelje bila je najviše usmerena na obraćanje predsednika FED-a Pauela pred Kongresom SAD i podatke s tržišta rada SAD.

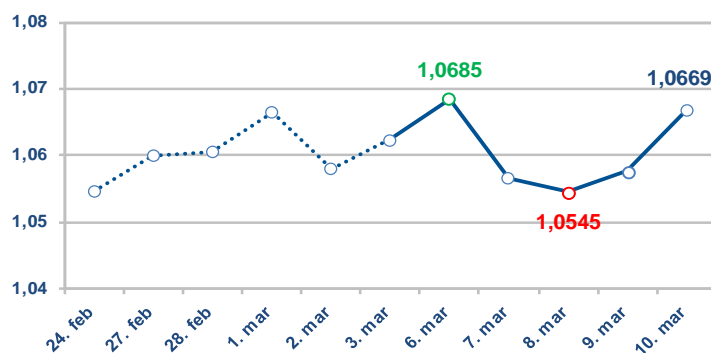
Dolar je u utorak naglo ojačao prema evru, nakon što je predsednik FED-a Pael, na redovnom polugodišnjem obraćanju pred Komitetom za finansijske usluge Senata, zauzeo restriktivniji stav nego na poslednjem sastanku početkom februara. Pael je naveo da su ekonomski podaci za januar bili iznad očekivanja, ukazujući na to da su inflatorni pritisci i dalje jako snažni, zbog čega će kamatne stope verovatno biti povećane na još viši nivo nego što se prethodno očekivalo, ali i da je FED spreman ponovo da ubrza tempo povećanja na 50 b.p. ako naredni podaci budu ukazivali da je to potrebno.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,41%

Sredinom nedelje dolar je dodatno ojačao prema evru, nakon što je Pael potvrdio svoje poruke o višim kamatnim stopama i potencijalnom bržem tempu povećanja i drugog dana svog obraćanja pred Senatom. Jačanju dolara doprineo je i pokazatelj broja radnih mesta u privatnom sektoru, koji je bio veći od očekivanja (242 hiljade prema 200 hiljada). Pored toga, objavljeno je da je, prema konačnim podacima, BDP u zoni evra nepromenjen u poslednjem tromesečju 2022. u odnosu na prethodno tromesečje, dok je u odnosu na isto tromesečje prethodne godine povećan za 1,8%, a iako su poslednji ekonomski pokazatelji bili optimističniji, podaci o BDP-u ukazuju na to da se ekonomija zone evra suočava s problemima.

U četvrtak evro je ojačao prema dolaru, nakon objave vesti da je Banka Silicijumske doline, usled problema s likvidnošću, bila primorana da proda veliku količinu akcija s gubitkom, što je dovelo do pada cena ove akcije za 60% njene vrednosti, nakon čega je nastala panika kod deponenata drugih manjih banaka, što je rezultiralo povlačenjem depozita i ulaganjem investitora u državne obveznice SAD, čiji su prinosi samim tim krenuli da padaju, usled čega je dolar počeo da slabi. Banka *Silvergate Capital Corp.* takođe je pokrenula proces likvidacije, nakon znatnog pada cena na tržištu kriptovaluta. Podaci o broju novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD ukazuju na određeno slabljenje tržišta rada, koje je izuzetno snažno.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

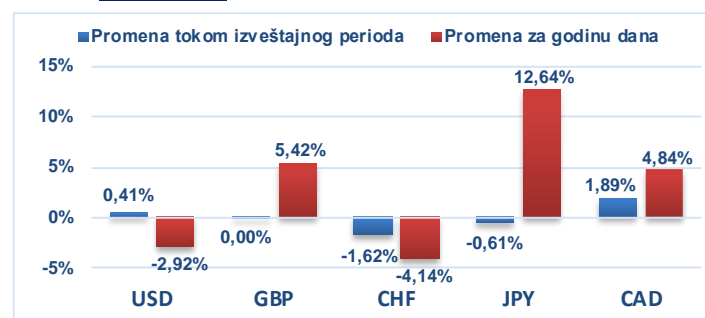
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Dolar je nastavio da slabi i krajem nedelje, nakon što su podaci s tržišta rada pokazali nastavak visokog rasta broja zaposlenih, ali i nešto sporiji rast zarada (što ukazuje na slabljenje inflatornih pritisaka) i povećanje stope nezaposlenosti. Iako su podaci s tržišta rada bili solidni, usled problema s pojedinim poslovnim bankama u SAD, reakcija tržišta je bila snažna, uz znatan pad prinosa državnih obveznica i slabljenje dolara prema evru i drugim valutama.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0669 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom prethodne nedelje prinosi državnih obveznica SAD znatno su opali duž cele krive prinosa. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 27 b.p. (na 4,59%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 25 b.p. (na 3,70%). Kriva prinosa i dalje je inverzna u znatnoj meri (-89 b.p.) na ovom segmentu.

Snažan pad prinosa državnih obveznica usledio je krajem nedelje, usled problema u bankarskom sektoru SAD, najpre usled kolapsa Banke Silicijumske doline (*Silicon Valley Bank – SVB*), ali i *Signature Bank* i *Silvergate Bank*, što je povećalo neizvesnost na tržištu, nervozu kod investitora i tražnju za državnim obveznicama kao sigurnom aktivom. S druge strane, objavljeni podaci ukazuju na i dalje vrlo snažno tržište rada, kao i na nastavak solidnog rasta ekonomske aktivnosti.

Podaci s tržišta rada ukazuju na nastavak visokog rasta zaposlenosti, iako uz nešto sporiji rast zarada. Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (*Non-Farm Payrolls*) u februaru je povećan za čak 311 hiljada, iznad očekivanja (225 hiljada), nakon 504 hiljade u januaru. Najveći rast zaposlenosti zabeležen je kod ugostiteljstva i zabave, zdravstvenih i obrazovnih usluga, maloprodaje, kao i profesionalnih i poslovnih usluga, a solidan rast beleži se i u sektoru građevine, kao i u javnom sektoru. Ipak, stopa nezaposlenosti je povećana na 3,6% (3,4% u januaru), usled snažnog priliva radne snage na tržište rada, te je stopa participacije povećana za 0,1 p.p., na 62,5%. Rast zarada (po radnom satu) usporio je na 0,2% u odnosu na prethodni mesec, sa 0,3% u januaru, dok je stopa rasta za poslednju godinu dana bila 4,6%, nakon 4,4% u januaru.

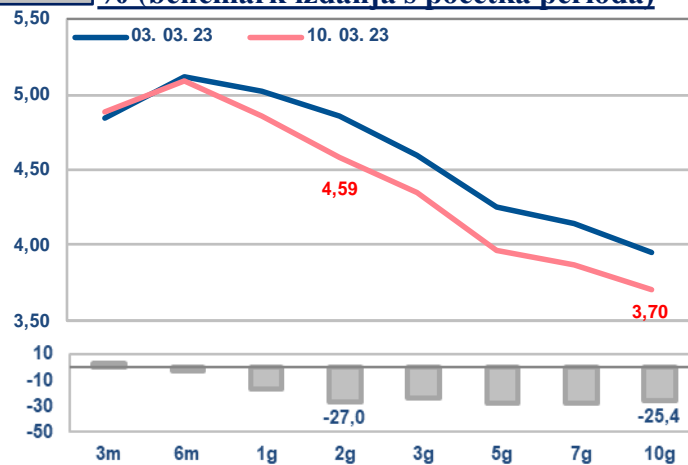
Snažni ekonomski podaci ukazuju na potrebu da se nastavi vrlo restriktivna politika FED-a ako ne dođe do daljih problema u bankarskom sektoru

Predsednik FED-a Pael je, u obraćanju pred Komitetom za finansijske usluge Senata, početkom nedelje rekao da su poslednji ekonomski podaci bili iznad očekivanja i da je prekinut trend usporavanja rasta ekonomske aktivnosti i inflacije s kraja prošle godine. Usled toga, Pael je zauzeo znatno restriktivniji stav po pitanju monetarne politike od onog na poslednjem sastanku FED-a početkom februara. Rekao je da će referentna kamatna stopa biti povećana na još viši nivo (u odnosu na 5,1% prema poslednjim projekcijama FED-a iz decembra), ali i da je FED spreman da ubrza tempo povećanja ako naredni podaci budu ukazivali na to da je to potrebno (nakon povećanja od 25 b.p u februaru). Ipak, događaji vezani za propadanje pojedinih banaka u SAD, koji su usledili kasnije, ovaj govor stavili su u drugi plan.

U izveštaju FED-a o tekućim ekonomskim uslovima (*Beige Book*), koji sadrži podatke sakupljene do kraja februara, navodi se da je ekonomija SAD bila otporna početkom ove godine, uz stabilan rast lične potrošnje i stabilizaciju proizvodne aktivnosti. Međutim, izgledi za budućnost su manje optimistični, pa ispitanici ne očekuju da se ekonomski uslovi mnogo poboljšaju u narednim mesecima. Preduzeća širom zemlje ukazuju na uporne cenovne pritiske, iako ponegde jenjavaju. Mnogi poslodavci navode da se dostupnost radne snage neznatno poboljšava, ali ističu kontinuirani rast zarada i da nedostatak brige o deci još uvek drži radnike van tržišta rada. Međutim, mnogi okruzi su primetili smanjenje poremećaja u lancu snabdevanja i smanjenje troškova transporta.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

■ promena (u baznim poenima)

1.10

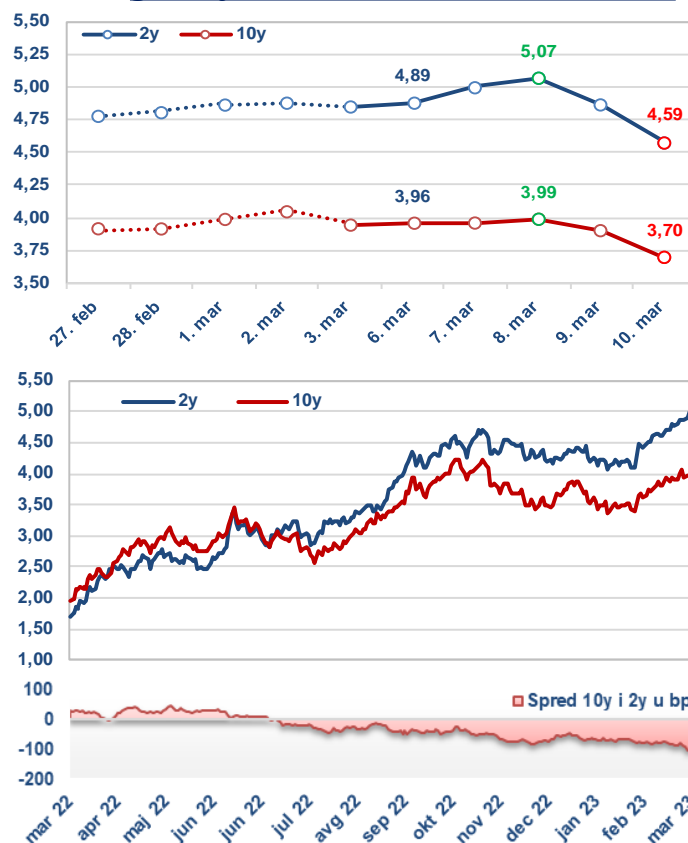
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Feb.	225	311	504
Broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD, u hiljadama	Feb.	200	242	119
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	4. mart	195	211	190

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su, uz veći pad prinosa obveznica duže ročnosti, čime se povećala inverzija krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za 11,9 b.p., na 3,08%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 20,7 b.p., na 2,50%.

Prinosi su se povećavali tokom nedelje usled očekivanja daljih povećanja kamatnih stopa ECB-a. Podaci ukazuju na dalji rast bazne inflacije, koja beleži nove maksimalne vrednosti, uz usporavanje privrednog rasta, ali bez većih znakova recesije. Ipak, poslednjeg dana izveštajnog perioda, usled problema u pojedinim poslovnim bankama u SAD i zabrinutosti za stabilnost bankarskog sektora, prinosi snažno opadaju duž cele krive, znatno smanjujući očekivanja daljeg rasta kamatnih stopa ECB-a.

Rast BDP-a u zoni evra, prema konačnim podacima, iznosi 1,8% u T4 2022. (preliminarno 1,9%). Poslednji ekonomski pokazatelji bili su optimističniji, jer su izbegnuti scenariji većeg ekonomskog pada i recesije, ali podaci o BDP-u ukazuju na to da se ekonomija zone evra suočava s problemima. Potrošnja domaćinstava je u četvrtom tromesečju zabeležila najveći pad od nastanka zone evra, sa izuzetkom tokom pandemije, a najviše zabrinjava smanjenje potrošnje u oblasti usluga. Investicije beleže veći pad u četvrtom tromesečju, za 3,5%, što je povezano sa zabrinutošću privrednog rasta i neizvesnim izgledima za naredne mesece, dok više kamatne stope takođe imaju uticaj. Najveći pozitivni doprinos rastu BDP-a dali su neto izvoz (0,9 p.p.), državna potrošnja (0,2 p.p.) i zalihe (0,1 p.p.).

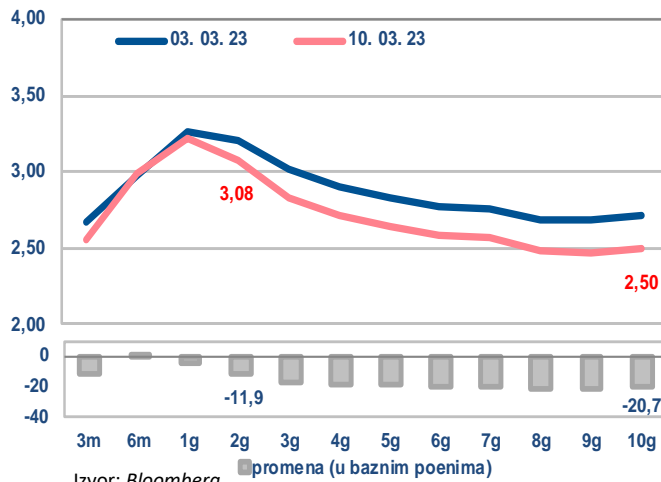
Kolaps Banke Silicijumske doline uticao na rast zabrinutosti za stabilnost bankarskog sektora

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u januaru je povećana za 3,5%, iznad očekivanja (1,4%), a nakon pada od 2,4% u prethodnom mesecu. U odnosu na isti mesec prošle godine proizvodnja je niža za 1,6% (očekivano -3,7%). Nemačka industrijska proizvodnja je neočekivano snažno porasla u januaru u odnosu na decembar, na šta je uticalo jako toplo vreme, kao i efekat sezonskog i kalendarskog prilagođavanja za ovaj period. Iako trend u proizvodnji nije tako loš kao što se mislilo i strahovalo u decembru, privatna potrošnja ostaje jako slaba zbog toga što je realna maloprodaja nastavila opadajući trend s padom od 0,3%

Član ECB-a i guverner austrijske centralne banke Holcman zalaže se za povećanje kamatnih stopa za po 50 b.p. na svakom narednom sastanku do jula ove godine. Rekao je da pretpostavlja da bazna inflacija neće značajno oslabiti u prvoj polovini godine, pa je stoga potrebno kamatne stope povećati još četiri puta. Holcman je rekao da nivo troškova pozajmljivanja još uvek nije restriktivan i da bi morao da bude mnogo veći da bi se ograničio privredni rast. Takođe je rekao da ECB treba da bude još agresivnija kada je u pitanju smanjenje bilansa stanja. ECB je već započela smanjenje reinvestiranja APP (Asset Purchase Programme) od početka ovog meseca za 15 mlrd evra mesečno, dok je ranije najavila da će se reinvestiranje PEPP (Pandemic Emergency Purchase Programme) u punom obimu nastaviti do kraja 2024. godine.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

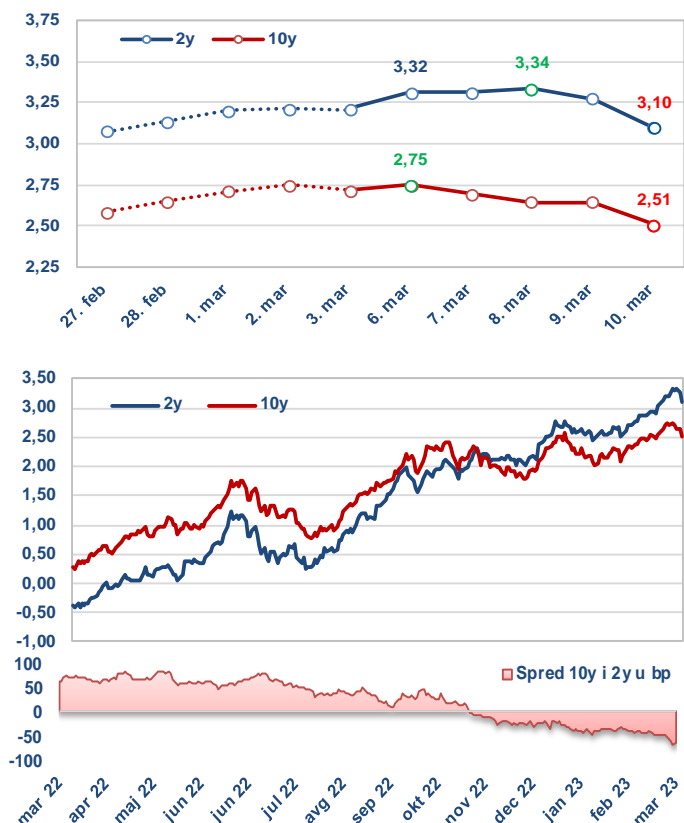
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta BDP-a, G/G, zona evra, finalno	T4 2022.	1,9%	1,8%	1,9%
Industrijske porudžbine, M/M, Nemačka	Jan.	-0,7%	1,0%	3,4%
Industrijska proizvodnja, M/M, Nemačka	Jan.	1,4%	3,5%	-2,4%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

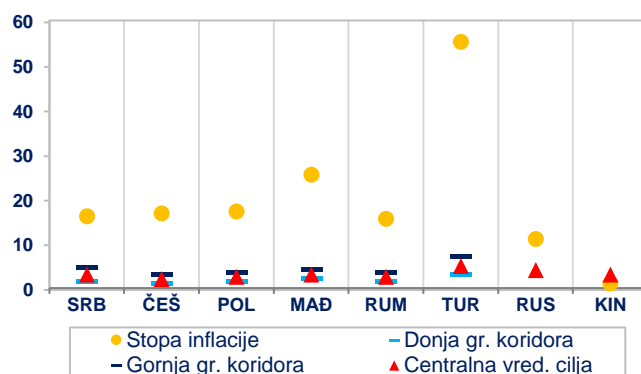
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	5,75	0,25	9. 3. 2023.	6. 4. 2023.	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	29. 3. 2023.	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	5. 4. 2023.	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	28. 3. 2023.	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	4. 4. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23. 2. 2023.	23. 3. 2023.	-
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	17. 3. 2023.	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T1 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske je zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 6,75%, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Ovo je šesti uzastopni sastanak na kome je referentna stopa zadržana na nepromenjenom nivou. Stopa inflacije u Poljskoj u januaru je dostigla nivo od 17,2% YoY.

Stopa inflacije u Mađarskoj u februaru je iznosila 25,4% YoY (0,8% MoM), što je na međugodišnjem nivou u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika i neznatno ispod očekivanja na mesečnom nivou (0,9% MoM), kao i ispod podataka iz januara od 25,7% YoY (2,3% MoM). Stopa inflacije u Mađarskoj je usporila prvi put nakon 19 meseci. Na usporavanje stope inflacije Mađarske u februaru najviše su uticale cene električne energije i gasa koje su zabeležile pad od 2,0% MoM (49,0% YoY), dok su najviši rast zabeležile cene alkohola i duvana 3,7% MoM (18,8% YoY) i cene hrane – 1,7% MoM (43,3% YoY). Bazna inflacija u Mađarskoj iznosila je 25,2% YoY (1,3% MoM), što je ispod podataka za januar (1,7% MoM).

Stopa inflacije u Češkoj u februaru je iznosila 16,7% YoY (0,6% MoM), što je ispod podatka iz januara od 17,5% YoY, ali blago iznad očekivanja tržišnih učesnika od 16,6% YoY. Jedan od faktora koji su uticali na usporavanje rasta stope inflacije bilo je jačanje krune, koja je dostigla svoj najjači nivo prema evru od izbivanja svetske finansijske krize (1. marta, 23,4 krune po evru), što je uticalo na smanjenje cena uvoznih proizvoda. Bazna inflacija u Češkoj u februaru iznosila je 12,1% YoY, što je ispod nivoa iz januara od 12,3% YoY.

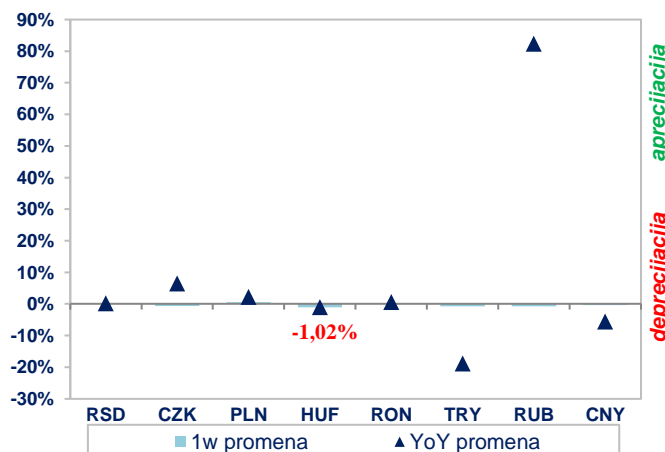
Stopa inflacije u Rusiji u februaru je zabeležila nivo od 11,0% YoY, što je ispod nivoa iz januara od 11,8% YoY, kao i ispod očekivanja analitičara od 11,1% YoY. Na mesečnom nivou zabeležen je rast cena od 0,5% MoM. Bazna inflacija iznosila je 12,7% YoY, što je takođe ispod nivoa iz januara (13,7% YoY).

Stopa industrijske proizvodnje Češke za januar iznosi 1,3% YoY, što je niže od očekivanja tržišnih učesnika (3,2% YoY), i ispod nivoa iz decembra (2,3% YoY).

Stopa industrijske proizvodnje Turske za januar iznosi 4,5% YoY (1,9% MoM), što je iznad očekivanja tržišnih učesnika (0,7% MoM) i iznad nivoa iz decembra (1,7% MoM).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,930	-12,0	249,0
Češka (2032)	4,756	-34,3	118,5
Poljska (2032)	6,097	-42,1	113,0
Mađarska (2032)	8,637	-8,5	287,1
Rumunija (2032)	7,413	-36,1	91,4
Turska (2031)	11,370	15,0	-1314,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,879	-3,8	2,3

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25. 2. 2022. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od **0,91%** i kretala se u rasponu od 1.815,68 do 1.864,32 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

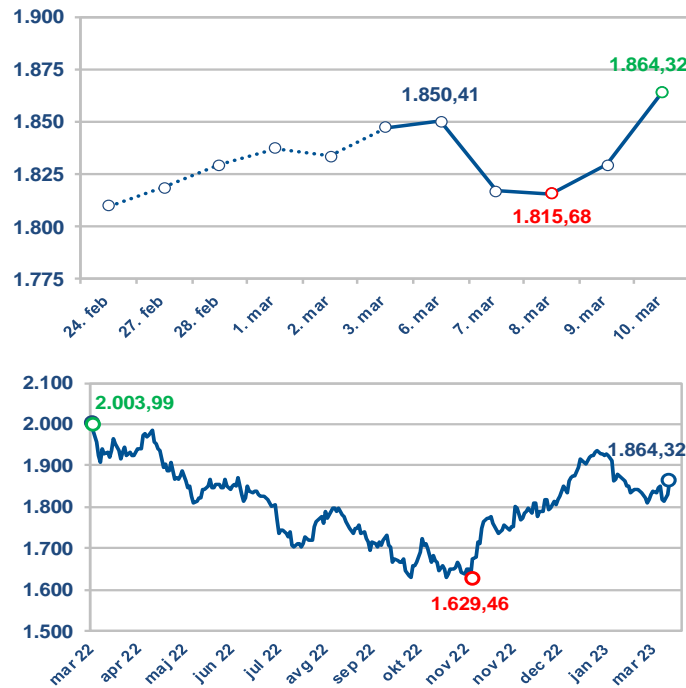
Na rast cene zlata uticali su: povećana geopolitička neizvesnost; rat u Ukrajini; pojedinačne izjave predstavnika FED-a koji se zalažu za niže i sporije povećanje kamatne stope; pad vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD; saopštenje da *Goldman Sachs* više ne očekuje povećanje kamatnih stopa FED-a u martu; vest da je Singapur povećao rezerve zlata za oko 30% u januaru, kao i rast tražnje za zlatom kao aktivom sigurnog utočišta nakon kolapsa dve banke u SAD (*Silicon Valley Bank* iz Kalifornije i *Signature Bank* iz Njujorka), iako monetarne vlasti SAD ističu da to neće dovesti do domino efekta koji je zadesio tržište tokom finansijske krize 2008. godine.

Cena zlata porasla za 0,91% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.864,32 dolara po unci

Na ograničenje rasta cene zlata uticali su: skromni cilj rasta Kine za 2023, uz izbegavanje novih velikih ekonomskih podsticajnih mera; govor predsednika FED-a pred Kongresom SAD oko povećanja nivoa kamatne stope ubrzanim tempom, kao i iščekivanje podataka o inflaciji koji će, ako ostanu jaki, uticati na ubrzano poštovanje monetarne politike FED-a.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa **brent od 3,76%**, koja se kretala u rasponu od 81,21 do 85,82 američka dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

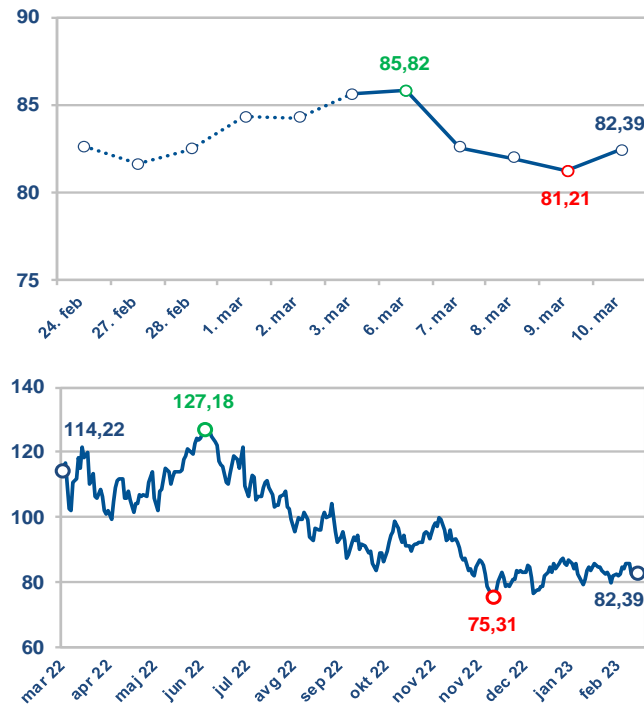
Na pad cene nafte uticali su: strah od recesije i zabrinutost oko globalnog privrednog rasta, što značajno može pogoditi potražnju za gorivom; objavljivanje slabijih ekonomskih podataka i vest da je Kina za 2023. godinu postavila niži cilj od očekivanog, oko 5% privrednog rasta; očekivanje nastavka povećanja kamatnih stopa u SAD i EU zasenilo je izgleda za globalni rast, uz moguće smanjenje tražnje za gorivom, kao i saopštenja nacionalnih naftnih kompanija Kine, Kuvajta i Nigerije da su sve više fokusirane na proizvodnju prirodnog gasa umesto nafte.

Cena nafte zabeležila pad od 3,76% i na kraju posmatranog perioda iznosila 82,39 dolara po barelu

Na ograničenje pada cene nafte uticali su: neizvesnost oko izvoza nafte iz Rusije koji prelazi veću udaljenost do tržišta koja nisu sankcionisana; ograničene zalihe nafte i ranjivo globalno tržište na bilo kakve poremećaje u snabdevanju; saopštenje OPEC-a da će tražnja nafte u Kini porasti u 2023. godini; izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o padu zaliha nafte u SAD; vest da je proizvodnja nafte u SAD i dalje ispod nivoa pre virusa korona u 2020, kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.